

با حضور مسئولین و کارشناسان در برنامه «میز اقتصاد» بررسی شد:

تامین ماشین‌آلات معدنی، تولید داخلی یا واردات؟

به گفته مهرداد اکبریان، رئیس انجمن سنگ آهن، بیش از ۳۰ هزار ماشین‌آلات معدنی در حال فعالیت در کشور داریم. هفته گذشته سیدمحمد موسوی، معاون صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت، بیان کرد که بیش از ۱۵ هزار ماشین‌آلات فرسوده معدنی در کشور داریم که بالای ۲۰ سال سن دارند!

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، به گفته مهرداد اکبریان، رئیس انجمن سنگ آهن، بیش از ۳۰ هزار ماشین‌آلات معدنی در حال فعالیت در کشور داریم. هفته گذشته سیدمحمد موسوی، معاون صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت، بیان کرد که بیش از ۱۵ هزار ماشین‌آلات فرسوده معدنی در کشور داریم که بالای ۲۰ سال سن دارند!

درحالیکه مدیرعامل هپکو می‌گوید که این شرکت توان تامین ماشین‌آلات معدنی به اندازه نیاز معادن کشور را دارد، بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران، معتقد است که تولید داخل کفاف نیاز معدنکاران را نمی‌دهد؛ چرا که بیشتر تولیدات این شرکت‌ها ماشین‌آلات غیرمعدنی است.

مهدی حمیدی، مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت، مطرح کرد که در سال گذشته، ۱۲۸۷ دستگاه ماشین‌آلات معدنی وارد کشور شده است.

رضا محتشمی‌پور، معاون امور معادن و فراوری مواد وزارت صمت، می‌گوید که سال گذشته عملیات معدنکاری ۵ درصد افزایش داشته که این خود بیانگر بهبود وضعیت تامین ماشین‌آلات است؛ چرا که معدنکاری بدون ماشین‌آلات ممکن نیست. طبق گفته معاون وزیر صمت، در سال ۹۹ بر اساس مصوبه‌ای واردات ماشین‌آلات ممنوع شد و این امر ضربه‌ای به معدنکاری بود؛ درحالیکه دولت فعلی تلاش خود را برای رفع موانع معدنکاری کرده و اوضاع تغییرات قابل توجهی داشته است. محتشمی‌پور تاکید می‌کند که ما باید از تولید داخل حمایت کنیم، اما نه به قیمت ضربه‌زدن به بخش دیگری از تولید! بنابراین ماشین‌آلاتی که در داخل تولید نمی‌شوند مجوز واردات دارند.

تفاوت مقیاس معادن در نظر گرفته شود؛ تولید ماشین‌آلات داخلی پاسخگوی معادن بزرگ نیست

اردشیر سعدمحمدی، مدیرعامل هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، در برنامه «میز اقتصاد» شبکه خبر سیما بیان کرد: سال گذشته عملیات معدنکاری ۱.۵ میلیارد تن بوده که از این میزان حدود ۶۰۰ میلیون تن ماده معدنی و مابقی باطله است.

مدیرعامل «معادن» با اشاره به اینکه معدنکاران از تولید داخل حمایت می‌کنند و کسی مخالف رونق تولید ماشین‌آلات معدنی نیست، اظهار داشت: نکته اولی که باید به آن اشاره کنم این است که بخش اعظم اقتصاد معدنی ما روی دوش معادن بزرگی چون چادرملو، گهرزمین، گل‌گهر، سنگ آهن مرکزی، سرچشمه، سونگون و معادنی با این مقیاس است و برخی از این معادن بزرگ باید استخراج عمقی را در دستور کار خود قرار دهند؛ بنابراین استفاده از دامپتراک‌هایی با ظرفیت پایین در این معادن باعث کاهش بهره‌وری می‌شود، درحالی‌که معادن متوسط و کوچک مقیاس امکان استفاده از ماشین‌هایی با ظرفیت ۶۰ تن که در داخل تولید می‌شود را دارند و اختلالی در برنامه تولیدشان ایجاد نمی‌شود.

وی افزود: نکته دومی که باید در نظر داشته باشیم این است که برای استفاده از ماشین‌آلات با ظرفیت بالاتر باید تغییراتی در طراحی معادن فعلی صورت بگیرد و اگر همین امروز تصمیم به اعمال این تغییرات بگیریم، اجرای آن چندین سال طول می‌کشد؛ بنابراین باید همزمان طبق یک برنامه‌ریزی منسجم و منطقی، مسائل مختلف را از یکدیگر تفکیک کرده و هر یک را جداگانه بررسی کنیم.

سعدمحمدی ادامه داد: در حال حاضر ظرفیت دامپتراک‌هایی که در برخی معادن بزرگ استفاده می‌شود، ۱۳۶ تن است، درحالی‌که ضروری‌ست ما از دامپتراک‌های ۲۴۰ تنی استفاده کنیم و استفاده از این ماشین‌آلات نیز خود ملزومات دیگری دارد.

وی افزود: مثلاً پرکردن این ظرفیت با لودر اصلاً امکان‌پذیر نیست و در ظرفیت‌های پایین‌تر نیز کار دشوار و زمان‌بری است. اتلاف وقتی که به دلیل تشکیل صف دامپتراک‌ها و بالتبع کاهش میزان مواد معدنی حمل‌شده در واحد زمان، رخ می‌دهد باعث کاهش بهره‌وری، بالا رفتن قیمت تمام‌شده و عقب‌ماندن از برنامه‌های تولید و همچنین صادرات می‌شود.

سعدمحمدی ادامه داد: یک شاول معدنی طی یک برداشت قادر است حدود ۱۷۰ تن مواد معدنی را در دهانه خود جاداده و در دامپتراک تخلیه کند؛ بنابراین سرعت کار بسیار بالا رفته و از ترافیک دامپتراک‌ها جلوگیری می‌شود.

وی با اشاره به اینکه برای توجیه‌پذیری اقتصادی فعالیت معدنکاری نمی‌توان برنامه تولید را عقب انداخت، مطرح کرد: معدنکار برای اینکه از برنامه تولید امروز خود عقب نیفتد و جلوی کاهش برداشت مواد معدنی را بگیرد، ناچار است باطله‌برداری را به تعویق بیندازد. تاثیر این امر در چهار یا پنج سال بعد مشخص می‌شود.

مدیرعامل «معادن» ادامه داد: معنای این حرف آن است که در عملیات معدنکاری حتماً باید نسبت برداشت مواد معدنی و باطله‌ها رعایت شود؛ مثلاً

در برخی معادن به ازای برداشت هر یک تن ماده معدنی، باید سه تن باطله برداری کنند تا از تجمع این باطله‌ها و اختلال در روند برداشت‌های آینده جلوگیری شده و مهم‌تر از آن، ایمنی رعایت شود.

کاهش بهره‌وری معادن؛ پیامد فرسودگی ماشین‌آلات معدنی

مدیرعامل «ومعدن» اظهار داشت: برای اینکه بتوانیم حضور بهتری در بازارهای جهانی داشته باشیم، نباید اجازه دهیم در برنامه‌های تولید وقفه و عقب‌ماندگی ایجاد شود.

وی با اشاره به اینکه نوسازی ماشین‌آلات معدنی قطعاً یک ضرورت است، بیان کرد: ماشین‌آلات فرسوده هزینه تعمیر و نگهداری بالایی دارند و علاوه بر آن، هزینه تحمیل‌شده به علت خواب این ماشین‌آلات و کاهش برداشت را نیز باید در نظر گرفت.

سعدمحمدی در پاسخ به این سوال که چرا برخی معدنکاران به جای تهیه ماشین‌آلات داخلی، اقدام به واردات می‌کنند، مطرح کرد: یکی از دلایل واردات ماشین‌آلات دست دوم که در داخل نیز تولید می‌شود، این است که این ماشین‌آلات نسبت به تولیدات داخلی که نو هستند، قیمت پایین‌تری دارند؛ بنابراین گاهی معدنکار برای کاهش هزینه‌های خود ناچار است دست به این اقدام بزند؛ بنابراین ضروری است هنگامی که از کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری صحبت می‌کنیم، به مسائلی که افزایش هزینه‌ها را در پی دارد نیز توجه کنیم.

مدیرعامل هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات واردات ماشین‌آلات معدنی مورد نیاز را با رعایت موارد قانونی، عاملی موثر در بهبود وضعیت معدنکاری کشور و تسریع این عملیات دانست و در پایان بیان کرد: ما موظفیم از تولید داخل حمایت کنیم اما متقابلاً از تولیدکنندگان نیز انتظار می‌رود که محصولاتی با کیفیت بالاتر تولید کنند؛ تنها در این صورت است که رضایت دوطرفه ایجاد شده و به اهداف خود می‌رسیم.